

DRUŠTVENE NOVICE

Ivan Gubenšek

IVAN GUBENŠEK

Tretjega vinotoka smo se številni planinci, prijatelji in znanci poslovili od dragega tovariša Ivana Gubenška.

Ko smo mariborski planinci po vojni pričeli obnavljati in graditi nove planinske domove na Pohorju in Kozjaku, je bil pokojni Ivan med prvimi, ki se je nesebično in s planinsko predanostjo vključil v te hvalne akcije. Prvič smo ga srečali 14. julija 1949. leta ob pogorišču Mariborske koče. Tokrat smo se mariborski planinci prvič zbrali na svobodnem Pohorju in že tedaj je Ivan razvijal svoje načrte, svoj bogati in premišljeni program za razvoj planinstva na Pohorju in Kozjaku. V času od graditve Mariborske koče in tja do otvoritve koče na Žavcerjevem vrhu je bil Ivan Gubenšek med prvimi prostovoljci in udarniki.

Največje pa so njegove zasluge pri gradnji Ribniške koče; njegova iznajdljivost in bogato strokovno znanje sta omogočila, da je lahko Ribniška koča sprejela na Dan republike 1949 prve goste. Največjo delovno zmago pa je dosegel pokojnik takrat, ko je 10. vinotoka 1949 zasvetila pri Ribniški koči električna luč. Bil je res pravi »fanatik Ribniške koče«. Še in še bi lahko naštevali, kaj vse je ustvaril naš prijatelj na deloviščih mariborskega društva. Omenimo naj le še to, s kako vztrajnostjo in jekleno voljo je gradil spomenik pohorskim partizanom na Jezerskem vrhu. Ma-

riborska koča, Ribniška koča in Koča na Žavcerjevem vrhu dolgujejo zahvalo entuziastu Ivanu Gubenšku.

Njegovi sodelavci, planinski prijatelji in tovariši, prijatelji iz Ljubljane, Celja in Kranja se klanjajo njegovemu spominu.

Friderik Degen

ZBOR PIONIRJEV PLANINCEV JUGOSLAVIJE

Na Jabuki, na pol poti med Prijepoljem in Plevljo, je jeseni leta 1943 padel Boško Buha.

Legendarni bombaš, proletar, skojevec in komunist je bil zelo priljubljen. Za svoja junaštva je bil tudi oklican za narodnega heroja.

Mesto njegove nesrečne smrti je izbral letošnji organizator zbora pionirjev planincev Jugoslavije za kraj, kjer so se 19., 20. in 21. septembra sklepala prijateljstva med mladimi planinci Jugoslavije.

Že sama nastanitev v spominskem domu Boška Buhe, ki je ves v slikah iz časov NOV, in program, ki je računal z obiski spomenikov NOV, sta dajala zboru glavni poudarek, pa tudi obujanje spominov velike zgodovine jugoslovanskih narodov.

Obiskali smo spomenik Bošku Buhi na Jabuki, v Plevlji in s sedemnajstimi bori označeno mesto, kjer je četniška zaseda ubila sedemnajstletnega Boška.

Ogledali smo si tudi spomenik padlim v NOV v Prijepolju.

Program, običajen na teh zborih, je bil naslednji — orientacija, pikado, streljanje, šaljiva tekmovanja, taborni ogenj z nastopi vseh ekip ter vzpon na vrh Mijalovice (1411 m).

Iz Slovenije se je zbora udeležilo dvajset pionirjev s spremstvom. Bili so iz Gornje građa, Rogatca, Litije in Tržiča. Potovali smo zelo udobno, za kar se moramo zahvaliti PD Železničar iz Ljubljane, ki nam je dal na razpolago poseben vagon in spremstvo.

Čprav se ni vse zvrstilo po programu, je zbor opravičil svoj namen, saj se je tri-dnevno srečanje končalo s številnimi lepimi spomini, z novim znanjem, s prijateljstvi, izmenjavami naslovov in pa seveda — s solzami od slovesa.

Vzporedno z zborom in zato tudi delno okrnjeno je potekal seminar za vodje pionirjev-planincev. Vodil ga je Radivoje Kovačević.

Na seminarju smo spoznali, da se naši kolegi iz drugih republik borijo z enakimi problemi, kot smo se mi v Sloveniji pred leti in se še danes; gre za vprašanja

vrednotenja planinstva, mentorjev, za financiranje, borijo se s pomanjkanjem mentorjev, vodnikov itd. Pomembno je tudi ugotoviti, da dodaja k vsemu temu svoje tudi dejstvo, da se tradicija v planinstvu v drugih republikah še le ustvarja.

Udeleženci iz Slovenije smo na seminarju predstavili naše delo na vzgojnem področju, probleme, s katerimi se srečujemo in kako jih rešujemo. Obljubili smo jim po svojih močeh vso pomoč (z literaturo, izkušnjami, kadri).

Govorili so tudi o prihodnjih zborih pionirjev-planincev Jugoslavije.

Na seminarju smo sprejeli več sklepov. Med drugimi tudi naslednje: Zbori pionirjev-planincev Jugoslavije naj bi postali številčno večji, na njih bi lahko sodelovala vsa PD, ki bi svojo udeležbo tudi financirala. PZJ bi financirala samo organizacijo. Nekateri se ogrevajo za pohodno obliko zbora, češ da bi tako pridobili bolj planinsko podobo.

Seminar ob zboru naj ostane redna oblika in naj vsebuje vnaprej predvidene teme. V prihodnjem letu naj bi organizirali zvezni seminar za mentorje pionirskih skupin. S tem bi omilili kadrovske probleme po planinskih zvezah.

Organizirali naj bi simpozij o planinstvu mladih.

Na zvezni ravni naj bi osnovali list mladih planincev Jugoslavije. Uskladiti bi morali nazive kadrov v PZJ in te nato v Zvezi telesnokulturnih organizacij Jugoslavije.

Ustanovili naj bi transverzalo Boške Buha. V spominskem centru Boške Buhe naj bi bil tudi planinski objekt, ki ga bi gradila planinska brigada.

Sklepov je dovolj in kar težko jih bo kmalu realizirati, še posebej, ker jih morajo potrditi višji organi PZJ.

Franjo Krpač

FRANC KOVAČ-ANCI

»Ni dolgo tega, ko si v imenu savinjske srenje planincev spregovoril ob otvoritvi Zajčeve koče in si stal med Krvavičnikovimi fanti, ki so peli in raztegovali meh. Srečala sva se zadnjič pod Reško planino in kmalu bi se na Homu ob 30-letnici PD Zabukovica.

Tri dni pred veličastnim srečanjem slovenskih planincev v Vratih je prenehalo biti tvoje srce. Sredi dela, sredi priprav na praznovanje in obletnico.

Franc Kovač je bil rojen 12. avgusta 1919 v Zabukovici. Delal je v rudniku Zabukovica in v Libojah. Izučil se je za kovača. V partizane je odšel leta 1944. Bil je eden izmed ustanovnih članov PD Zabukovica in je bil sedaj njen podpredsednik. Znan je bil kot kulturni delavec in kapelnik libijske godbe na pihala. Za delo na glasbenem področju je 1969 sprejel Galusovo značko.

Kot planinec je znan po naši dolini. Prehodil je okoli 20 planinskih veznih in krožnih poti. Med njimi tudi »Pot po planinah Jugoslavije« (106), značke transverzale kurirjev in vezistov NOV (184) mu častno ne bodo mogli več podeliti. Za svoje delo na planinskem področju je sprejel leta 1970 bronasti in 1976 srebrni častni znak PZS, priznanje PZJ, plaketo TKS Žalec v letu 1979.

Ob njegovi krsti so planinci in drugi postavili častno stražo. V Libojah se je od njega poslovil v imenu pohodnikov po YU poti ing. Ivan Jurhar. Ob krsti so stopali rudarji, planinci in ga pospremili z Liboj na griško pokopališče. Spremljale so ga tri pihalne godbe Zabukovica, Prebold, Eggenberg, Graz). V imenu planincev se je ob odprtem grobu poslovil tov. Rafko Krošl. V zadnje slovo so mu zaigrali njegovi libijski godbeniki. Popoldanski žarki sonca so obsevali Gozdnik, simbol Savinjske poti, pod katerim bo počival v osrčju poti, ki jo je tako ljubil. Zadnje, kar je zapisal v

Franc Kovač (prvi z leve) v razgovoru s Krvavičnikovimi fanti na otvoritvi Zajčeve koče (Gl. PV 1980, str. 520, 3. 8. 1980)
Foto B. Jordan